

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка

Освітньої програми:

Середня освіта. Мова і література.
(англійська)

Рівня вищої освіти:

першого (бакалаврського)

**на здобуття освітнього ступеню:
за спеціальністю:**

бакалавра
014 Середня освіта. Мова і література
(англійська)

галузі знань:

01 Освіта / Педагогіка

Робоча програма: **ПЕДАГОГІКА**

галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта
(Українська мова і література).

27 серпня 2019 р. 11 с.

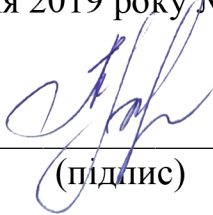
Розробник: к. пед.н., доц. Марчук О. О.

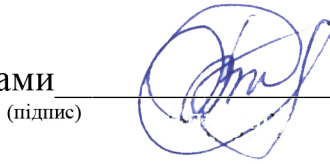
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки

Протокол від 27 серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри _____ доц. Мельничук Л.Б.

(підпис)

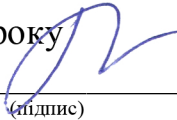
Гарант освітньої програми _____ доц. Груба Т.Л.

(підпис)

4 вересня 2019 року

Схвалено навчально-методичною комісією історико-філологічного
факультету

Протокол № 1 від 5 вересня 2019 року
5 вересня 2019 року Голова _____ проф. Назарець В. М.

(підпис)

©серпень, 2019

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Ступінь вищої освіти, Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 / 3 Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 90/90 Кількість змістових модулів – 2	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова література (англійська))	Нормативна	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета забезпечення знань майбутніх фахівців в галузі педагогіки та психології.

Завдання:

- досягти засвоєння студентами теоретико-методологічних підходів до вивчення предмета, основних понять і категорій педагогіки та психології;
- ознайомити з методами педагогічних досліджень і сформувати в студентів уміння користуватися цими методами у своїй практичній діяльності;
- з'ясувати основні категорії та поняття професійної діяльності вчителя: розкрити соціальну роль і функції вчителя, специфіку його діяльності;
- сформувати у студентів розуміння понять: “сутність та структура процесу навчання”, “принципи та закономірності процесу навчання”, “методи” і “засоби навчання”, “форми організації навчання”;
- розкрити суть понять: “виховання”, “самовиховання”, “сутність процесу виховання”, “закономірності та принципи процесу виховання”;
- засвоїти основні поняття: “зміст освіти”, “загальна, політехнічна та професійна освіта”, “навчальні плани, програма, підручник”;
- дати поняття про класифікацію методів виховання; колектив, стадії розвитку колективу;
- ознайомити студентів з основними напрямками виховання;
- навчити студентів планувати виховну роботу класного керівника, організовувати планування роботи у дитячому колективі;
- ознайомити студентів з виховними можливостями сім'ї у вихованні дітей
- специфіку психологічних особливостей різних вікових груп;
- особливості роботи з дітьми-інвалідами.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Педагогіка» студенти, майбутні вчителі, набувають таких програмних компетентностей: ЗК (загальні компетентності), ФК (фахові компетентності).

Компетентності

ЗК-2. Здатність працювати в команді й автономно.

ЗК-10. Здатність до утвердження національних і гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей і традицій України.

Програмні результати навчання

ПРУ-1. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.

ПРА 1. Здатний учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

ПРА-4. Забезпечує охорону життя й здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки

Тема 1. Предмет і завдання педагогіки.

Предмет педагогіки, її категорії (виховання, навчання, освіта).

Система педагогічних наук: загальна педагогіка (загальні основи педагогіки, теорія навчання, теорія виховання, теорія управління), вікова педагогіка (дошкільна, педагогіка школи, педагогіка дорослих), корекційна педагогіка (сурдопедагогіка, тифлопедагогіка, олігофренопедагогіка, логопедія, виправно-трудова педагогіка), галузеві педагогіки (спортивна, військова, вищої школи та ін.), історія педагогіки, порівняльна педагогіка, соціальна педагогіка (агогіка, героїка, андрагогіка, віктимологія), духовна педагогіка, козацька педагогіка, педагогіка народного календаря, родинна педагогіка, предметні методики. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Завдання сучасної педагогіки. Напрями і течії зарубіжної педагогіки (філософська, психолого-педагогічна, соціальна). Методи науково-педагогічного дослідження.

Тема 2 . Розвиток і формування особистості.

Загальне поняття про розвиток і формування особистості. Людина як єдність трьох компонентів – анатомо-фізіологічного, психічного і соціального. Рушійні сили і закономірності розвитку.

Вплив середовища (природного та соціального) на розвиток особистості. Вплив спадковості на розвиток особистості. Вплив діяльності на розвиток особистості.

Формування людини як особистості та його види – стихійне, цілеспрямоване, самоформування.

Акселерація та ретардація.

Зарубіжні концепції розвитку особистості.

Тема 3. Система освіти в Україні.

Поняття системи освіти, її структура. Історія становлення системи освіти в Україні. Основні нормативні документи, які регламентують діяльність вітчизняних закладів освіти: Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття) (1994), Закон України про освіту (1996), Закон України «Про загальну середню освіту» (1999), Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) (2002), Національна доктрина розвитку освіти (2002).

Принципи побудови системи освіти України: доступність для кожного громадянина усіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою; рівність умов кожної людини для повної реалізації її здібностей, таланту, всебічного розвитку; гуманізм, демократизм, пріоритетність загальнонародських духовних цінностей; органічний зв'язок зі світовою та національною історією, культурою, традиціями; незалежність освіти від політичних партій, громадських і релігійних організацій; науковий, світський характер освіти; інтеграція з наукою і виробництвом; взаємозв'язок з освітою інших країн; гнучкість і прогностичність системи освіти; безперервність і різноманітність освіти; поєднання державного управління і громадського самоврядування в освіті.

Структура освіти в Україні: дошкільна освіта, загальна середня освіта, позашкільна освіта, професійно-технічна освіта, вища освіта, післядипломна освіта, самоосвіта.

Основні типи загальноосвітніх та інших навчальних закладів (дошкільні заклади, загальноосвітні школи, гімназії, ліцеї, колегіуми, училища, технікуми, коледжі, інститути, університети), специфіка їх роботи.

Тема 4. Суть процесу навчання.

Навчання як вид пізнавальної діяльності учнів. Суть процесу навчання, його методологічна основа. Рушійні сили навчального процесу. Функції навчання. Основні етапи засвоєння знань: сприймання, усвідомлення й осмислення, закріплення, застосування. Їх взаємозв'язок. Типи навчання. Мотивація навчальної діяльності учнів.

Тема 5. Зміст освіти в школі

Суть і завдання змісту освіти. Основні принципи реформування змісту шкільної освіти: гуманітаризація, інтеграція, диференціація. Концепції освіти. Види освіти: загальна, політехнічна, професійна. Рівні освіти. Документи, в яких реалізується зміст освіти в школі: навчальний план, навчальна програма, навчальні підручники. Навчальний план: загальна характеристика документа, структура, компоненти, поетапність формування (базовий, типовий, робочий), види. Навчальна програма: структура, принципи побудови, вимоги. Навчальний підручник: структура, функції, вимоги.

Змістовий модуль 2. Педагогічно-психологічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі

Тема 6. Методи навчання.

Суть методів навчання. Функції методів навчання. Різні підходи до класифікації методів навчання. Методи навчання за джерелом отримання знань (словесні, наочні, практичні). Методи навчання за характером логіки пізнання (репродуктивний, пояснювально-ілюстрований, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький). Методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності (аналіз, синтез, індукція, дедукція). Методи контролю за навчальною діяльністю учнів (усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований). Вибір методів навчання. Засоби навчання: статистичні, динамічні

Тема 7. Зміст освіти в школі

Суть і завдання змісту освіти. Основні принципи реформування змісту шкільної освіти: гуманітаризація, інтеграція, диференціація. Концепції освіти. Види освіти: загальна, політехнічна, професійна. Рівні освіти. Документи, в яких реалізується зміст освіти в школі: навчальний план, навчальна програма, навчальні підручники. Навчальний план: загальна характеристика документа, структура, компоненти, поетапність формування (базовий, типовий, робочий), види. Навчальна програма: структура, принципи побудови, вимоги. Навчальний підручник: структура, функції, вимоги.

Тема 8. Організаційні форми навчання.

Форми організації навчання, їх становлення. Класно-урочна система навчання в її історичному розвитку. Заняття як основна форма навчання дітей дошкільного віку. Урок як основна форма організації навчання учнів. Вимоги до сучасного уроку в школі. Типи уроків, їх структура. Дидактичні особливості уроків у першому класі. Підготовка вчителя до уроку. Аналіз уроку. Позаурочні форми навчання.

Тема 9. Контроль, оцінювання знань учнів

Місце і роль контролю за знаннями, уміннями і навичками в навчальному процесі. Функції контролю: навчальна, контролююча, діагностична, коригуюча, освітня, виховна, стимулююча. Види контролю знань, умінь і навичок учнів: попередній, поточний, тематичний, періодичний, підсумковий. Методи контролю знань, умінь і навичок учнів. Вимоги до контролю. Оцінка знань, умінь і навичок. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів.

Тема 10. Суть процесу виховання.

Загальне поняття про процес виховання. Рушійні сили виховного процесу. Компоненти виховного процесу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки												
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки.	9	2	2		2	3	13	2	2		4	4
Тема 2. Розвиток і формування особистості.	9	2	2		2	3	13	2	2		4	4
Тема 3. Система освіти в Україні.	9	2	2		2	3	7				4	4
Тема 4. Суть процесу навчання.	9					3	7				4	4
Тема 5. Зміст освіти в школі	9					3	7				4	4
Змістовий модуль 2. Педагогічно-психологічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі												
Тема 6. Методи навчання.	9	2	2		2	3	13	2	2		4	4
Тема 7. Зміст освіти в школі		2	2			3	9				4	4
Тема 8. Організаційні форми навчання.	9	2			2	3	9				4	4
Тема 9. Контроль та оцінювання знань, умінь та навичок	9	2			2	3	9				4	4
Тема 10 Суть процесу виховання	9	2			4	4	9	2	2		4	4
Усього годин	90	20	10		28	32	90	6	4		40	40

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет і завдання педагогіки.	2/2
2	Тема 2. Розвиток і формування особистості.	2/2
3	Тема 3. Система освіти в Україні.	2
4	Тема 4. Методи навчання.	
5	Тема 5. Зміст освіти в школі	
	Разом	20/8

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет і завдання педагогіки.	3/4
2	Тема 2. Розвиток і формування особистості.	3/4
3	Тема 3. Система освіти в Україні.	3/4
4	Тема 4. Суть процесу навчання.	3/4
5	Тема 5. Зміст освіти в школі	3/4
6	Тема 6. Методи навчання.	3/4

7	Тема 7. Зміст освіти в школі	3/4
8	Тема 8. Організаційні форми навчання.	2/4
9	Тема 9. Контроль та оцінювання знань, умінь та навичок	2/4
10	Тема 10 Суть процесу виховання	1/4
	Разом	28/40

7. Індивідуальні завдання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет і завдання педагогіки.	3/4
2	Тема 2. Розвиток і формування особистості.	3/4
3	Тема 3. Система освіти в Україні.	3/4
4	Тема 4. Суть процесу навчання.	3/4
5	Тема 5. . Зміст освіти в школі	3/4
6	Тема 6. Методи навчання.	3/4
7	Тема 7. Зміст освіти в школі	3/4
8	Тема 8. Організаційні форми навчання.	3/4
9	Тема 9. Контроль та оцінювання знань, умінь та навичок	4/4
10	Тема 10 Суть процесу виховання	4/4
	Разом	32/40

8. Методи навчання

Лекції із застосуванням прозірок, презентацій; розв'язування задач, творчих завдань, складання графічних схем, таблиць, виконання індивідуальних проєктів.

9. Методи контролю

Усне опитування, поточне тестування, письмова модульна контрольна робота.

«Студенту на замітку»

Завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки				
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Усне та письмове опитування	Основна 1,3,4,10,40,39 Допоміжна 1,3,6	6,5
Тема 2. Розвиток і формування особистості.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування. Складання термінологічного словника	Основна 3,4,8,9 Допоміжна 7,8,9,10	6,5
Тема 3. Система освіти в Україні.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд	Експрес опитування на лекції. Написання есе	Основна 2,7,11,15,16,17,18,19 Допоміжна	6,5

	теоретичного матеріалу		1	
Тема 4. Суть процесу навчання.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу	Презентація результатів	Основна 1,4,26,29,51,52 Допоміжна 1,2	6,5
Тема 5. Зміст освіти в школі	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу	Анотування основних джерел з теми. Підготовка доповіді	Основна 1-3,4,6,7,10,14 Допоміжна 1,2	6,5
Змістовий модуль 2. Педагогічно-психологічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі				
Тема 6. Методи навчання.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Складання термінологічного словника Реферат з теми	Основна 1-3,37-41 Допоміжна 1,2	6,5
Тема 7. Зміст освіти в школі	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу	Експрес опитування на лекції.	Основна 1-3,37-41, 51,52 Допоміжна 1,2	5,5
Тема 8. Організаційні форми навчання.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу	Письмова контрольна робота	Основна 1-3,37-41, 51,52 Допоміжна 1,2	5
Тема 9. Контроль та оцінювання знань, умінь та навичок	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу	Презентація	Основна 1-3,37-41, 51,52 Допоміжна 1,2,4	5,5
Тема 10 Суть процесу виховання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу	Презентація. Написання есе	Основна 1-3,37-41, 51,52 Допоміжна 1,2	5

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	5,5	5	5,5	5	40	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій; інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД); нормативні документи МОН України; ілюстративні матеріали щодо структури складових ECTS, наочні посібники, ТЗН, таблиці, плакати, навчальні демонстрації, комп'ютерне забезпечення, презентації.

12. Рекомендована література

Базова

- Барбашова І. А. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. / І. А. Барбашова. – Бердянськ : Вид-во О. В. Ткачук, 2009. – 197 с.
- Борейко В. Шляхи підвищення якості вищої освіти в Україні // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. - № 2 (18). – Рівне, 2017. – С. 6-13.
- Веретенко Т. Г. Загальна педагогіка : навч. посіб. / Т. Г. Веретенко – К. : ВД „Професіонал”, 2004. – 128 с.
- Волкова Н. П. Педагогіка : Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2001. – 576 с.
- Гарієвський Ю. В. освіта як загальнолюдська цінність // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. - № 1 (17). – Рівне, 2017. – С. 162-169.
- Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Дежавного стандарту початкової загальної освіти» від 21 лютого 2018 р. № 86.
- Державні стандарти загальної середньої освіти в Україні. – К., 1997.
- Загальна психологія: Навчальний посібник / За ред. О.Скрипченко, Л.Долінська, З.Огороднійчук та ін. - К.: «А.П.Н.», 1999. - 463 с.
- Загальна психологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С.Д.Максименко, В.О.Зайчук, В.В.Клименко, В.О.Соловієнко. За загальною редакцією академіка С.Д.Максименко. - К.: Форум, 2000.-543с
- Зайченко І. В. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закладів / І. В.Зайченко. – К. : “Освіта України”, “КНТ”, 2008. – 528 с.
- Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 р. № 2145 – VIII. – 20 с.
- Камінська Психологічні умови орозвитку педагогічного мислення в умовах ВНЗ // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. - № 2 (18). – Рівне, 2017. – С. 47-53.
- Коваль В. В. Система методологічних підходів в історико-педагогічному дослідженні // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. - № 1 (17). – Рівне, 2017. – С. 162-169.
- Концепція 12-річної середньої загальноосвітньої школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://uazakon.com/document/spart22/inx22101.htm>, вільний. – Назва з екрана.
- Концепція безперервної системи національного виховання. – К., 1994. – 47 с.
- Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності // Шлях освіти. – 2000. – № 3. – С. 7 – 13.
- Концепція громадянської освіти в Україні // Освіта України. – 2000. – № 46. – 15 листоп. – С. 12-13.
- Концепція екологічної освіти в Україні // Інформаційний збірник Міністерства освіти України, 2002. - № 7. – С. 3-22.
- Концепція естетичного виховання учнівської молоді в умовах відродження української національної культури // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. – 1992. - № 5. – С. 2 – 9.

20. Концепція педагогічної освіти // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. – 1999. – № 8. – С. 9 – 25.
21. Концепція позакласної виховної роботи в загальноосвітній школі. – К., 1991. – 32 с.
22. Кульчинський В. Й. Структурні компоненти патріотизму учнівської молоді в Україні другої половини ХХ століття // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. – № 1 (19). – Рівне, 2018. – С. 38-46.
23. Лихачев Б. Т. Педагогика. Курс лекцій. - М., 1998.
24. Лозова В. І. Теоретичні основи виховання і навчання : навч. посіб. / В. І. Лозова, Г. В. Троцько ; Харк. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : “ОВС”, 2002. – 400 с.
25. Лутай В. С. Філософія сучасної освіти. - К., 1996.
26. Луцук Д. В. Педагогіка. – Дрогобич, 2001. – 100 с.
27. Мазоха Д. С., Опанасенко Н. І. Педагогіка : Навчальний посібник. –К., 2005. – 232 с.
28. Максименко С.Д., Е.Л. Носенко. Экспериментальна психологія. (Дидактичний тезаурус). Навч. Посіб., К.: МАУП, 2002. – 128с.
29. Максимюк С. П. Педагогіка : навч. посіб. / С. П. Максимюк. – К. : Кондор, 2005. – 667 с.
30. Мартиненко С. М., Хоружа Л. Л. Загальна педагогіка : Навч. посібник. – К.: МАУП, 2002. – 176 с.
31. Марчук О. О. Висвітлення проблем патріотичного виховання молоді у працях відомих українських педагогів / Дем'янчук А. С., Марчук О. О. // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. – № 1 (19)). - Рівне: РВЦ МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2018 р. – С. 10-16.
32. Марчук О. О. Впровадження педагогічних здобутків вчителів початкових шкіл Волинської губернії в контексті реформування освіти України / Марчук О. О. // Збірник тез виступів учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми реформування дошкільної та початкової освіти України у контексті євроінтеграційних процесів» (20 березня 2018 р.). – Рівне : РВЦ МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2018. с. 158-160.
33. Марчук О.О. Виховання в дусі миру як пріоритетний напрям роботи викладачів Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка С. Дем'янчука / Дем'янчук А. С., , Марчук О.О., Мельничук Л. Б., Петрук О. М // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. – № 2 (20)). - Рівне: РВЦ МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2018 р. – С. 21-27.
34. Марчук О.О. Тенденції навчання та виховання молоді в сучасних культурно-освітніх установах / Марчук О. О. // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. – № 2 (20)). - Рівне: РВЦ МЕНУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2018 р. – С. 21-27.
35. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. Навч. посібник. - К., 2001. – 608 с.
36. Москаленко В.В. Соціальна психологія: Підручник. – К: Центр навч. літ-ри, 2005. – 624с.
37. Омеляненко С. В. Педагогіка: тестові завдання: Навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 391с.
38. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посіб. / С. С. Пальчевський. – К. : Каравела, 2007. – 576 с.
39. Педагогіка / За ред. М. Д. Ярмаченка. - К., 1986.
40. Педагогіка : Навч. посібник / В. М. Галузяк, М. І.Сметанський, В. І. Шахов. – Вінниця : РВВ ВАТ “Вінницька обласна друкарня”, 2001. – 200 с.
41. Педагогіка : Хрестоматія / Уклад. А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання-Прес, 2003.- 700 с.
42. Педагогіка початкової школи: Програма навчальної дисципліни (за вимогами кредитно-модульної системи) / Укл. Я. П. Кодлюк, З. М. Онишків. – Тернопіль : ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2007. – 70 с.
43. Петрук О. М. Василь Сухомлинський про виховання в учнів високих моральних якостей і норм поведінки // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. - № 2 (18). – Рівне, 2017. – С. 107-113.
44. Подласый И. П. Педагогика : 100 вопросов – 100 ответов: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М. : Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2001. – 368 с.
45. Подласый И. П. Педагогика. Новый курс. – М., 1999. – Кн. 1. – 576 с.
46. Поташнюк В. В. Роль компенсаторних функцій у пізнавальній діяльності при втраті зору// Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. - № 2 (18). – Рівне, 2017. – С. 136-142.
47. Ставицький О. О., Гіль Т. А. Вплив соціально-психологічних умов на самовизначення особистості підлітків // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ. - № 2 (18). – Рівне, 2017. – С. 162-169.
48. Стельмахович М. Г. Українська народна педагогіка. - К., 1997.
49. Столяренко А. М. Общая педагогика. М., 2006. – 479 с.
50. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти: 1-2 класи. Київ. : ТД «Освіта-центр+», 2018. - 240 с.
51. Фіцула М. М. Педагогіка.– К. : Видавничий центр “Академія”, 2000. – 544 с.
52. Фіцула М. М. Педагогіка.– Тернопіль, 1997. – 192 с.
53. Харламов И. Ф. Педагогика. – Мн., Университетское, 2001. – 272 с.
54. Цимбалюк І. М. Психологія. – К.: ВД “Професіонал”, 2004. – 304 с.
55. Цимбалюк І. М., Яницька О. Ю. Загальна психологія. Модульно-рейтинговий курс для студентів вищих

- навчальних закладів. – К.: Професіонал, 2004. – 215 с.
56. Ягупов В. В. Педагогіка : Навч. посібник. – К. : Либідь, 2002. – 560 с.
57. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навч. посіб. / Н. В. Якса. – К. : Знання, 2007. – 358 с.
58. Марчук О. О., Дем'янчук А. С. Сутність педагогічного поняття «патріотичне виховання» дошкільників. Збірник тез виступів учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми реформування дошкільної та початкової освіти України у контексті євроінтеграційних процесів» (20 березня 2018 р.). Рівне, 2018. С. 39–41.
59. Марчук О. О., Жук Н. В. Єдність і взаємозв'язок завдань виховання дошкільників в контексті євроінтеграційних освітніх процесів. Збірник тез виступів учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми реформування дошкільної та початкової освіти України у контексті євроінтеграційних процесів» (20 березня 2018 р.). Рівне, 2018. С. 150–152.
60. Марчук О. О. Впровадження педагогічних здобутків вчителів початкових шкіл Волинської губернії в контексті реформування освіти України. Збірник тез виступів учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми реформування дошкільної та початкової освіти України у контексті євроінтеграційних процесів» (20 березня 2018 р.). Рівне, 2018. – С. 158–160.

Допоміжна

1. Агафонова А. С. Практикум по общей педагогике : Учебное пособие. – СПб.: Питер, 2003. – 416 с.
2. Дидактика: навчально-методичний комплекс/ Укл.: М. С.Гордійчук, О. Ю.Попова. – Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О.В., 2010. – 168 .
3. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Практикум з педагогіки. – К.: Знання-Прес, 2003. – 418 с.
4. Практикум з педагогіки: Навчальний посібник / За заг. ред. О. А. Дубасенюк. – К. : “Центр навчальної літератури”, 2004. – 464 с.
5. Сидорчук Н. Г. Інструктивно-методичні матеріали до курсу педагогіка : методичний посібник. – Житомир, 2005. – 168 с.
6. Щербань П. М. Прикладна педагогіка : Навчально-методичний посібник.– К., 2002.– 215 с.
7. Роменець В. А. Психологія творчості: навчальний посібник. – К.: Либідь, 2001. – 288 с.
8. Русинка І. І. Психологія: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2007. – 367 с.
9. Дубравська Д. М. Основи психології: Навчальний посібник. – Львів: Світ, 2001. – 280 с.
10. Загальна психологія: Підручник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К.: Либідь, 2005. – 464 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Віртуальні бібліотеки, е-каталоги та довідники е-ресурсів.- http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_virtual_libraries/.
2. Державні бібліотеки України та інших країн. - http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_state_libraries/.
3. Електронний журнал «Народна освіта» (наукове фахове видання).- <http://www.narodnaosvita.kiev.ua/>.
4. Збірник нормативних документів. Загальна середня освіта: в 4-ох част. – Київ, 2010.
5. Матеріали міністерства освіти і науки України (www.mon.gov.ua)
6. Нова українська школа // <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>